

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΥΠΟΘΕΣΗ ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ

ΚΑΤΑ

ΕΛΛΑΔΑΣ

(Προσφυγή αρ. 63054/13)

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟ

16 Απριλίου 2015

*Η απόφαση αυτή θα καταστεί οριστική υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 44 §2 της Σύμβασης.
Μπορεί να επέλθουν ορισμένες αλλαγές ως προς τη μορφή.*

Στην υπόθεση Παπασταύρου κατά Ελλάδας,

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Πρώτο Τμήμα) συνεδρίασε σε Τμήμα με την ακόλουθη σύνθεση:

Elisabeth Steiner, Πρόεδρο,

Khanlar Hajiyev,

Julia Laffranque,

Mirjana Lazarova Trajkovska,

Erik Møse,

Paulo Pinto de Albuquerque,

Λίνο-Αλέξανδρο Σισιλιάνο, *Δικαστές,*

και με τη σύμπραξη του Søren Nielsen, *Γραμματέα Τμήματος,*

Αφού διασκέφθηκε σε Συμβούλιο στις 24 Μαρτίου 2015,

Εξέδωσε την παρούσα απόφαση, που υιοθετήθηκε την ημερομηνία αυτή :

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Η υπόθεση προέκυψε μετά από προσφυγή (αρ. 63054/13) που άσκησε κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας υπήκοος του κράτους αυτού, ο κ. Σταύρος Παπασταύρου («ο προσφεύγων»), ο οποίος προσέφυγε στο Δικαστήριο στις 24 Σεπτεμβρίου 2013 δυνάμει του άρθρου 34 της Σύμβασης προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών («η Σύμβαση»).

2. Τον προσφεύγοντα εκπροσώπησε ο κ. Β. Χειρδάρης, δικηγόρος Αθηνών. Την Ελληνική Κυβέρνηση εκπροσώπησαν οι πληρεξούσιοί της, κ. Ι. Μπακόπουλος, Πάρεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και η κ. Μ. Σκορίλα, Δικαστική Αντιπρόσωπος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

3. Ο προσφεύγων επικαλείται παραβίαση του άρθρου 3 της Σύμβασης λόγω της μη εκτέλεσης δικαστικής απόφασης που διέτασε την αναστολή της ποινής του για να μπορέσει να θεραπευθεί σε δημόσιο νοσοκομείο.

4. Στις 7 Ιανουαρίου 2014, η προσφυγή κοινοποιήθηκε στην Κυβέρνηση.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ

ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΤΗΣ ΥΠΟ ΚΡΙΣΗ ΥΠΟΘΕΣΗΣ

5. Ο προσφεύγων γεννήθηκε το 1975. Αυτή τη στιγμή κρατείται στις φυλακές Κορυδαλλού.

A. Η ιατρική παρακολούθηση του προσφεύγοντος κατά την κράτησή του στις φυλακές Χαλκίδας, Πατρών και Κορυδαλλού

6. Ο προσφεύγων άρχισε να εκτίει στην φυλακή της Χαλκίδας μεγάλες ποινές φυλάκισης στις οποίες είχε καταδικαστεί με δεκαεννιά δικαστικές αποφάσεις που εκδόθηκαν μεταξύ 2008 και 2011 (μεταξύ άλλων, για απόπειρα ανθρωποκτονίας, ηθική αυτουργία σε οπλοφορία και χρήση όπλων, απάτη, πλαστογραφία μετά χρήσεως, απόπειρα εκβίασης, κλοπή, συκοφαντική δυσφήμιση). Καθώς υπέφερε από σοβαρή καρδιαγγειακή πάθηση και ενώ κρατούνταν στη φυλακή Γρεβενών, έκανε μια χειρουργική επέμβαση επαναιμάτωσης του μυοκαρδίου στο Νοσοκομείο Αθηνών Ευαγγελισμός, στις 10 Μαΐου 2011.

7. Στις 20 Αυγούστου 2012, ο προσφεύγων μεταφέρθηκε στο Νοσοκομείο Χαλκίδας όπου ο ιατρός που τον εξέτασε συνταγογράφησε εξέταση με σπινθηρογράφημα του μυοκαρδίου και στεφανιογράφημα.

8. Στις 27 Αυγούστου 2012, μεταφέρθηκε στο νοσοκομείο των φυλακών Κορυδαλλού ενόψει της εξέτασης αυτής, η οποία έγινε στο Νοσοκομείο Ευαγγελισμός στις 16 Οκτωβρίου 2012. Στην σχετική έκθεση, η Διευθύντρια της Κλινικής Πυρηνικής Ιατρικής του Νοσοκομείου ανέφερε: «*Αρνητική διάγνωση όσον αφορά ισχαιμία του μυοκαρδίου*». Στις 24 Οκτωβρίου 2012, έλαβε εξιτήριο από το νοσοκομείο φυλακών Κορυδαλλού στο οποίο ο καρδιολόγος του νοσοκομείου αυτού ανέφερε: «... το

σπινθηρογράφημα του μυοκαρδίου δεν έδειξε διαταραχή της ροής του αίματος στην αριστερή κοιλία... εξέρχεται με την θεραπεία [ακολουθούσε συνταγογράφηση φαρμάκων]». Στις 24 Οκτωβρίου 2012, επιτράπηκε στον προσφεύγοντα να φύγει από το νοσοκομείο.

9. Στις 29 Οκτωβρίου 2012, ο προσφεύγων επέστρεψε στη φυλακή Χαλκίδας.
10. Στις 5 Δεκεμβρίου 2012, το Νοσοκομείο Ευαγγελισμός εξέδωσε πιστοποιητικό νοσηλείας με αίτηση του προσφεύγοντος, που ανέφερε ότι σε περίπτωση επιλοκής της στεφανιαίας νόσου και δεδομένου ότι είχε χειρουργηθεί στην καρδιολογική κλινική του νοσοκομείου, μπορούσε και έπρεπε να νοσηλευθεί στο ίδιο νοσοκομείο. Επιπλέον, ιατρικό πιστοποιητικό που είχε εκδοθεί από τους ιατρούς Κ.Κ. και Μ.Α. τόνιζε ότι η επέμβαση που υπέστη ο προσφεύγων θέραινε προσωρινά την ασθένεια που είχε θέσει τη ζωή του σε κίνδυνο. Ωστόσο, εάν δεν τεθούν υπό έλεγχο οι παράγοντες που είχαν επιδράσει στην εξέλιξη της ασθένειάς του (διατροφή, στρεσογόνο περιβάλλον) η ζωή του προσφεύγοντος θα ήταν ξανά σε κίνδυνο παρά την επιτυχία της επέμβασης.
11. Στις 21 Δεκεμβρίου 2012, ο προσφεύγων κατέθεσε μέσω του δικηγόρου του, ενώπιον των αρχών της φυλακής, αίτημα για τη μεταφορά του στο νοσοκομείο Κορυδαλλού για στεφανιογράφημα. Τόνιζε ότι κατά την τελευταία νοσηλεία του, είχε υποβληθεί μόνον σε σπινθηρογράφημα και όχι σε στεφανιογράφημα, ενώ ο καρδιολόγος του νοσοκομείου Χαλκίδας είχε συστήσει και τις δύο εξετάσεις.
12. Στις 21 Δεκεμβρίου 2012, ο ιατρός της φυλακής Χαλκίδας ενημέρωσε τη διεύθυνση της φυλακής ότι στις 16 Οκτωβρίου 2012, ο καρδιολόγος του Νοσοκομείου «Ευαγγελισμός» έκρινε ότι το στεφανιογράφημα δεν ήταν απαραίτητο, επειδή το σπινθηρογράφημα ήταν αρνητικό ως προς την ισχαιμία. Στις 28 Δεκεμβρίου 2012, ο καρδιολόγος του Νοσοκομείου του Κορυδαλλού επιβεβαίωσε σε έκθεση του την απόφαση αυτή του καρδιολόγου του Ευαγγελισμού.
13. Στις 29 Δεκεμβρίου 2012, ο προσφεύγων, που παραπονέθηκε για πόνο στην καρδιά και για λιποθυμικό επεισόδιο, μεταφέρθηκε στο Νοσοκομείο Χαλκίδας για νέες ιατρικές εξετάσεις. Στις 31 Δεκεμβρίου 2012, ο Διευθυντής της Καρδιολογικής

Κλινικής του νοσοκομείου αυτού διέγνωσε πόνο στο θώρακα χωρίς ενδείξεις οξείας ισχαιμίας και συνέστησε πληρέστερη εξέταση σε νοσοκομείο των Αθηνών.

14. Στις 2 Ιανουαρίου 2013, ο προσφεύγων μεταφέρθηκε στο νοσοκομείο των φυλακών Κορυδαλλού, απ' όπου εξήλθε στις 11 Ιανουαρίου. Το εξιτήριο ανέφερε: «Ο ασθενής ήρθε για στεφανιογράφημα, αλλά αρνήθηκε να το κάνει. Το σπινθηρογράφημα που είχε κάνει τον Οκτώβριο του 2012 ήταν αρνητικό και εξέρχεται με τη θεραπευτική αγωγή που του είχε συνταγογραφηθεί».

15. Στις 2 Φεβρουαρίου 2013, ο προσφεύγων εισήχθη στην καρδιολογική κλινική του Νοσοκομείου Χαλκίδας. Το εξιτήριο του εν λόγω νοσοκομείου, της 5^{ης} Φεβρουαρίου 2013, ανέφερε ότι ο προσφεύγων είχε εισαχθεί με «ακαθόριστο θωρακικό πόνο» και εξερχόταν παρουσιάζοντας «κάποια βελτίωση».

16. στις 11 Φεβρουαρίου 2013, ο Διευθυντής της Καρδιολογικής Κλινικής του Νοσοκομείου «Ευαγγελισμός», Κ.Κ., βασιζόμενος σε αποτελέσματα εξετάσεων που είχαν γίνει στο Νοσοκομείο Χαλκίδας, ζήτησε εγγράφως την άμεση μεταφορά του προσφεύγοντος στο Νοσοκομείο «Ευαγγελισμός». Κατά τον προσφεύγοντα, η μεταφορά αυτή δεν έγινε, γιατί το αίτημα αυτό είχε αφαιρεθεί από τον ιατρικό του φάκελο.

17. Την ίδια ημερομηνία, ο ιατρός της φυλακής της Χαλκίδας ενημέρωσε τη διεύθυνση της φυλακής ότι ο προσφεύγων είχε αρνηθεί να συνεχίσει τη θεραπεία του, ότι τον είχε καλέσει στο ιατρείο της φυλακής για να του εξηγήσει τις συνέπειες της στάσης του και ότι, παρά τις συμβουλές του, ο προσφεύγων επέμενε να μην δέχεται τα φάρμακά του. Η ιατρική εξέταση που έγινε την ίδια ημέρα έδειξε ότι ο προσφεύγων υπέφερε από ταχυκαρδία.

18. Στις 12 Φεβρουαρίου 2013, ο ίδιος ιατρός ενημέρωσε εκ νέου τη διεύθυνση της φυλακής ότι ο προσφεύγων ενέμενε στην άρνησή του για δεύτερη ημέρα, και ότι αυτό είχε ως συνέπεια την αύξηση του καρδιακού του ρυθμού. Συνέστησε την εισαγωγή του προσφεύγοντα στην καρδιολογική κλινική του Νοσοκομείου Χαλκίδας, η οποία έγινε την ίδια ημέρα. Στις 13 Φεβρουαρίου 2013, ο προσφεύγων εξήλθε από το νοσοκομείο, καθώς η κατάσταση της υγείας του παρουσίαζε «βελτίωση», σύμφωνα με το εξιτήριο.

Συγχρόνως, μια έκθεση του ιατρού του νοσοκομείου των φυλακών Κορυδαλλού, με ημερομηνία 12 Φεβρουαρίου 2013, συνιστούσε τη μεταφορά του προσφεύγοντος στο Νοσοκομείο «Ευαγγελισμός».

19. Στις 18 Φεβρουαρίου 2013, ο προσφεύγων μεταφέρθηκε στο νοσοκομείο των φυλακών Κορυδαλλού. Στις 19 Φεβρουαρίου 2013, ο καρδιολόγος του νοσοκομείου αυτού συνέταξε παραπεμπτικό για τον προσφεύγοντα για το Νοσοκομείο Ευαγγελισμός. Την ίδια ημέρα, ώρα 16:00 περίπου, οι αστυνομικοί που θα συνόδευαν τον προσφεύγοντα προς το νοσοκομείο έμειναν έκπληκτοι από το ότι αυτός ήξερε σε ποιο νοσοκομείο θα μεταφερόταν ενώ το παραπεμπτικό δεν περιείχε τέτοια αναφορά, και επειδή είχε πάρει μαζί του «προσωπικά πράγματα πρώτης ανάγκης σε μεγάλη ποσότητα». Καθώς είχαν αμφιβολίες για την ασφάλεια της μεταφοράς, συμβουλευτήκαν τον προϊστάμενό τους. Αποφασίστηκε να αλλάξουν τον προορισμό τους και να οδηγήσουν τον προσφεύγοντα στο νοσοκομείο «Αττικόν». Όταν έφτασε στο νοσοκομείο αυτό, και διαπιστώνοντας ότι δεν επρόκειτο για τον Ευαγγελισμό, ο προσφεύγων αρνήθηκε να υποβληθεί σε εξέταση.

20. Στις 21 Φεβρουαρίου 2013, ο προσφεύγων μεταφέρθηκε στο Νοσοκομείο Θριάσειο στην πόλη της Ελευσίνας. Οι κλινικές εξετάσεις, ηλεκτροκαρδιογράφημα και υπέρηχος καρδιάς δεν έδειξαν στοιχεία ισχαιμίας.

21. Στις 22 Φεβρουαρίου 2013, ο προσφεύγων εισήχθη στην καρδιολογική κλινική του νοσοκομείου Νίκαιας, εξαιτίας ενοχλήσεων στηθάγχης. Το ηλεκτροκαρδιογράφημα που έγινε έδειξε ελαφριά ταχυκαρδία χωρίς αλλοίωση ισχαιμικού τύπου. Στις 23 Φεβρουαρίου ο προσφεύγων βγήκε από το νοσοκομείο και στις 29 Φεβρουαρίου επέστρεψε στη φυλακή της Χαλκίδας.

22. Στις 12 Μαρτίου 2013, ενώ ο προσφεύγων είχε μεταφερθεί στις φυλακές Κορυδαλλού (για να παραστεί ενώπιον του εφετείου), εξετάστηκε από τον θεράποντα ιατρό του στο Νοσοκομείο Ευαγγελισμός, που διέγνωσε για πρώτη φορά ότι έπασχε από κοιλιακή μαρμαρυγή και του συνέστησε να μείνει κλινήρης για δέκα ημέρες και να κάνει εξέταση με Holter ρυθμού.

23. Στις 12 Απριλίου 2013, ο προσφεύγων μεταφέρθηκε στο Νοσοκομείο Αγία Βαρβάρα για την εξέταση με holter.
24. Στις 13 Μαΐου 2013, ο θεράπων ιατρός του προσφεύγοντος στο Νοσοκομείο Ευαγγελισμός συνταγογράφησε νέα εξέταση εντός δεκαημέρου για πρόβλημα αρυθμίας. Το ραντεβού ορίστηκε στις 21 Μαΐου 2013 στο ίδιο νοσοκομείο. Εντούτοις, όταν έφτασε στο νοσοκομείο για την προγραμματισμένη εξέταση, ο προσφεύγων αρνήθηκε να υποβληθεί στην εξέταση αυτή επειδή επέμενε να εξεταστεί από τους δυο θεράποντες ιατρούς του στο νοσοκομείο αυτό, τους Κ.Κ. και Μ.Α.
25. Στις 22 Μαΐου 2013, ο προσφεύγων κατέθεσε στον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου έγκληση κατά παντός υπευθύνου για έκθεση σε κίνδυνο εις βάρος του, για παραβίαση επαγγελματικών καθηκόντων και παραπλάνηση των θεραπόντων ιατρών του.
26. Στις 27 Μαΐου 2013, ο προσφεύγων μεταφέρθηκε στη φυλακή Πατρών.
27. Στις 28 Μαΐου 2013, εξετάστηκε στο ιατρείο της φυλακής. Στις 29 Μαΐου 2013, μεταφέρθηκε στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Πατρών για καρδιολογική εξέταση. Ο ιατρός συνέστησε αλλαγή της φαρμακευτικής αγωγής.
28. Στις 30 Μαΐου 2013, ο προσφεύγων εξετάστηκε εκ νέου από ιατρό του ιατρείου των φυλακών Πατρών, που θεώρησε ότι ο προσφεύγων έπρεπε να κάνει συχνές καρδιολογικές εξετάσεις στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο της Πάτρας. Ωστόσο, στις 31 Μαΐου 2013, ο προσφεύγων αρνήθηκε να πάει εκεί γιατί επιθυμούσε να μεταφερθεί στο Νοσοκομείο «Ευαγγελισμός».
29. Στις 3 Ιουνίου 2013, ο προσφεύγων παρουσιάστηκε με δική του πρωτοβουλία στο ιατρείο των φυλακών Πατρών για να εξεταστεί. Ο ιατρός συνέστησε να εξεταστεί από καρδιολόγο και έναν ειδικό καρδιοχειρουργό. Στις 5 Ιουνίου 2013, ο προσφεύγων μεταφέρθηκε στα εξωτερικά ιατρεία του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου Πατρών, όπου ο καρδιολόγος που τον εξέτασε συνταγογράφησε φαρμακευτική αγωγή και τεστ κοπώσεως.
30. Στις 6 Ιουνίου 2013, ο ιατρός του ιατρείου των φυλακών Πατρών συνταγογράφησε στον προσφεύγοντα αιματολογική εξέταση, αλλά αυτός αρνήθηκε να

πάει στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Πατρών, τόσο στις 10 Ιουνίου για την εξέταση αυτή όσο και στις 11 Ιουνίου για το τεστ κοπώσεως.

31. Στις 17 Ιουνίου 2013, ο προσφεύγων μεταφέρθηκε σε νοσοκομείο που εφημέρευε λόγω πόνου στο στήθος για τον οποίο παραπονέθηκε. Βγήκε την επομένη με συνταγή με νέα θεραπευτική αγωγή και τακτική καρδιολογική παρακολούθηση.

32. Στις 27 Ιουνίου 2013, ο προσφεύγων μεταφέρθηκε στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Πατρών για αιματολογική εξέταση, επειδή είχε αλλάξει μόνος του, το αντιπηκτικό φάρμακο που έπαιρνε. Την 1η Ιουνίου 2013, μετά από έλεγχο των πηκτικών παραγόντων του αίματος, ο ιατρός άλλαξε την φαρμακευτική αγωγή του προσφεύγοντος, και στις 10 Ιουνίου, ο ιατρός της φυλακής του αύξησε τη δοσολογία.

33. Στις 19 Ιουλίου 2013, ο προσφεύγων αρνήθηκε τη μεταφορά του στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Πατρών, αλλά συμφώνησε στις 23 Ιουλίου να υποβληθεί σε νέα αιματολογική εξέταση εκεί.

34. Στις 14 Αυγούστου 2013, ενώ ο προσφεύγων βρισκόταν στη φυλακή του Κορυδαλλού για να παρασταθεί σε δίκη που τον αφορούσε, εξετάστηκε στο νοσοκομείο της φυλακής όπου δεν έγινε κάποια διάγνωση για κάποιο κλινικό σύνδρομο. Στις 21 Αυγούστου 2013, και ενώ βρισκόταν ακόμη εκεί, παραπονέθηκε για πόνο στο στήθος. Μεταφέρθηκε στο Τζάνειο Νοσοκομείο όπου του έγινε ηλεκτροκαρδιογράφημα. Βγήκε στις 22 Αυγούστου 2013, «απύρετος, χωρίς συμπτώματα και αιμοδυναμικά σταθερός» με τη συμβουλή να διατηρήσει το βάρος του, να ακολουθήσει δίαιτα χωρίς αλάτι και λίπη και να συμβουλευθεί τους θεράποντες ιατρούς του στον Ευαγγελισμό.

35. Στις 23 Αυγούστου 2013, αφού τον εξέτασε, ο θεράπων ιατρός του στον «Ευαγγελισμό» δήλωσε ότι ο προσφεύγων δεν έπρεπε να υποστεί χειρουργική επέμβαση.

36. Στις 17 Σεπτεμβρίου 2013, ο καρδιολόγος του Νοσοκομείου φυλακών του Κορυδαλλού, διαπιστώνοντας την κατάσταση υγείας του προσφεύγοντος, ζήτησε τη μεταφορά του στο Νοσοκομείο «Ευαγγελισμός». Στην έκθεσή του, υπογράμμισε ότι

οποιαδήποτε καθυστέρηση κινδύνευε να προκαλέσει στον προσφεύγοντα ανεπανόρθωτη ζημία.

37. Στις 20 Νοεμβρίου 2013, ο προσφεύγων μεταφέρθηκε στο δημόσιο νοσοκομείο Πατρών για αιματολογική εξέταση, και εν συνεχεία στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Πατρών, για καρδιολογική εξέταση στο πλαίσιο των τακτικών ελέγχων της υγείας του. Ο υπέρηχος καρδιάς δεν έδειξε ενδείξεις ισχαιμίας του μυοκαρδίου.

38. Την 1^η Δεκεμβρίου 2013, μετά από καυγά με συγκρατούμενό του, ο προσφεύγων μεταφέρθηκε στο ιατρείο της φυλακής Πατρών παραπονούμενος για πόνο στο στήθος. Λόγω του ιστορικού του, κρίθηκε σκόπιμο να μεταφερθεί στο νοσοκομείο που εφημέρευε. Η διάγνωση έδειξε ότι έπασχε από «πόνος στην καρδιά». Την επομένη, βγήκε από το νοσοκομείο.

39. Στις 10 Δεκεμβρίου 2013, ο προσφεύγων έκανε τακτική καρδιολογική εξέταση που πραγματοποιήθηκε στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Πατρών, αλλά στις 3 Ιανουαρίου 2014 αρνήθηκε την εξέταση αυτή.

40. Στις 12 Φεβρουαρίου 2014, ο προσφεύγων παραπονέθηκε για πόνο στο στήθος, εισήχθη στο δημόσιο νοσοκομείο Πατρών αλλά βγήκε την επομένη.

41. Στις 14 Φεβρουαρίου 2013, μετά από καυγά με συγκρατούμενό του, ο προσφεύγων μεταφέρθηκε στο ιατρείο της φυλακής, εν συνεχεία στο νοσοκομείο που εφημέρευε για εξέταση από οφθαλμίατρο.

42. Στις 5 Μαρτίου 2014, ο προσφεύγων μεταφέρθηκε για καρδιολογική εξέταση και καρδιοθωρακική στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Πατρών. Εντούτοις, στις 6 Μαρτίου 2014, αρνήθηκε να υποβληθεί σε αιματολογική και οφθαλμολογική εξέταση.

43. Στις 6 Μαΐου 2014, αφού είχε αναφέρει πόνο στον θώρακα, ο προσφεύγων μεταφέρθηκε στο Τζάνειο Νοσοκομείο.

44. Στις 29 Μαΐου 2014, ο προσφεύγων αρνήθηκε να υποβληθεί σε στεφανιογράφημα στο Αττικό Νοσοκομείο όπου είχε κλειστεί νωρίτερα ραντεβού. Δικαιολόγησε την άρνησή του εκφράζοντας την επιθυμία του οποιαδήποτε κλινική του εξέταση να γίνει στο Νοσοκομείο Ευαγγελισμός.

B. Τα αιτήματα του προσφεύγοντος για αναστολή εκτέλεσης της ποινής του, κατ' εφαρμογή του άρθρου 557 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

1. Το αίτημα της 16^{ης} Οκτωβρίου 2012 και η απόφαση αρ. 178/2013 του Πλημμελειοδικείου Χαλκίδας

45. Στις 16 Οκτωβρίου 2012 ενώ ο προσφεύγων βρισκόταν στο νοσοκομείο των φυλακών Κορυδαλλού, υπέβαλε αίτημα αναστολής της εκτέλεσης της ποινής του (άρθρο 557 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας) ενώπιον του Πλημμελειοδικείου Πειραιά. Τόνιζε ότι η επιδείνωση της στένωσης τον εξέθετε σε όλο και μεγαλύτερο κίνδυνο εμφράγματος και συνεπώς σε κίνδυνο μη αναστρέψιμης επιδείνωσης της κατάστασης της υγείας του. Ζητούσε να μεταφερθεί στην κλινική καρδιολογίας του νοσοκομείου «Ευαγγελισμός» και να μείνει εκεί έως ότου το Πλημμελειοδικείο του Πειραιά αποφανθεί επί του αιτήματός του.

46. Η δικάσιμος έγινε στις 3 Δεκεμβρίου 2012 ενώπιον του Πλημμελειοδικείου Χαλκίδας καθώς ο προσφεύγων είχε εν τω μεταξύ μεταφερθεί από το νοσοκομείο των φυλακών Κορυδαλλού στη φυλακή Χαλκίδας. Κατά την ημερομηνία αυτή, η δικάσιμος αναβλήθηκε για τις 12 Δεκεμβρίου 2012 έτσι ώστε ο προσφεύγων να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που έλειπαν και που προβλέπονται στο προαναφερθέν άρθρο. Αναβλήθηκε και πάλι για τις 20 Δεκεμβρίου και εν συνεχεία για τις 31 Δεκεμβρίου 2012.

47. Υπενθυμίζεται ότι στις 5 Δεκεμβρίου 2012, το νοσοκομείο «Ευαγγελισμός» εξέδωσε πιστοποιητικό νοσηλείας το οποίο βεβαίωνε ότι ο προσφεύγων είχε νοσηλευθεί εκεί από τις 3 έως τις 30 Μαΐου 2011 και ότι σε περίπτωση επιπλοκών της στεφανιαίας νόσου έπρεπε να μεταφερθεί και πάλι εκεί για να του παρασχεθούν οι φροντίδες (βλ. ανωτέρω παράγραφο 10).

48. Μετά από μια νέα έκθεση, η δικάσιμος έγινε στις 9 Ιανουαρίου 2013. Με την απόφαση αρ. 178/2013 της ίδιας ημερομηνίας, το Πλημμελειοδικείο Χαλκίδας διέταξε την αναστολή εκτέλεσης της ποινής του προσφεύγοντος για πέντε μήνες υπό τον όρο να νοσηλευθεί στο Νοσοκομείο «Ευαγγελισμός». Η απόφαση ανέφερε τα εξής:

«... ο αιτών παρουσίασε σοβαρή στεφανιαία νόσο και υπέστη χειρουργική επέμβαση στις 10 Μαΐου 2011 στο Νοσοκομείο «Ευαγγελισμός». Μετά την επέμβαση αυτή νοσηλεύτηκε στο Τζάνειο Νοσοκομείο και στο Αττικό Νοσοκομείο για κοιλιακή μαρμαρυγή και υπεβλήθη σε νέο στεφανιογράφημα στο Νοσοκομείο Ευαγγελισμός και στο Αττικό Νοσοκομείο λόγω στηθάγχης. Λόγω της σοβαρότητας της κατάστασής του, το νοσοκομείο Χαλκίδας έκρινε ότι ήταν απαραίτητη μια πιο εμπειριστατωμένη καρδιολογική εξέταση σε νοσοκομείο της Αθήνας και για το λόγο αυτό μεταφέρθηκε στο νοσοκομείο των φυλακών Κορυδαλλού. Όπως αναφέρεται στην βεβαίωση της καρδιολογικής κλινικής του Νοσοκομείου «Ευαγγελισμός», της 5^{ης} Δεκεμβρίου 2012, υπογεγραμμένη από τους διευθυντές (Κ.Κ. και Μ.Α.) «η προαναφερθείσα χειρουργική επέμβαση δεν επέφερε οριστική λύση στο πρόβλημα της υγείας του, θεράπευσε προσωρινά την ασθένεια που έθεσε σε κίνδυνο τη ζωή του. Εάν δεν μετριαστούν οι παράγοντες που επηρεάζουν την εξέλιξη της ασθένειας (διατροφή, στρεσογόνο περιβάλλον), η ζωή του προσφεύγοντος είναι σε κίνδυνο, παρά την επιτυχία της επέμβασης». Στο νοσοκομείο των φυλακών Κορυδαλλού όπου νοσηλεύεται τώρα, δεν είναι δυνατή η παρακολούθηση της υγείας του ούτε η αντιμετώπιση ενδεχόμενων επιπλοκών (...)

49. Ο Εισαγγελέας του Πλημμελειοδικείου Χαλκίδας κάλεσε το διευθυντή της φυλακής να αναστείλει τη φυλάκιση του προσφεύγοντος προκειμένου να συμμορφωθεί προς την απόφαση αρ. 178/2013. Ωστόσο, η διοίκηση της φυλακής ζήτησε διευκρινίσεις από τον Εισαγγελέα σχετικά με τη δυνατότητα εκτέλεσης της προαναφερθείσας απόφασης. Ενημέρωσαν τον Εισαγγελέα ότι στις 28 Δεκεμβρίου 2012 το Εφετείο Κακουρηγημάτων Αθηνών είχε εκδώσει την απόφαση αρ. 1123/2012 (με αίτηση του προσφεύγοντος, που ζητούσε τη συγχώνευση των ποινών) η οποία είχε αυξήσει τόσο τη διάρκεια της κάθειρξης όσο και το ποσό της χρηματικής ποινής που του είχε επιβληθεί. Ωστόσο, η απόφαση αρ. 178/2013 βασιζόταν σε απόφαση (απόφαση αρ. 2084/2010 για συγχώνευση των ποινών) προγενέστερη της απόφασης αρ. 1123/2012, η οποία την υποκατέστησε. Ο εισαγγελέας ζήτησε τότε από το Πλημμελειοδικείο Χαλκίδας να διορθώσει την απόφαση αρ. 178/2013.

50. Με την απόφαση αρ. 588/2013 της 29^{ης} Ιανουαρίου 2013, το Πλημμελειοδικείο Χαλκίδας έκρινε ότι δεν συνέτρεχε λόγος διόρθωσης επειδή δεν είχε λάβει ποτέ γνώση της απόφασης αρ. 1123/2012 και επομένως δεν αποτελούσε τμήμα της δικογραφίας.

51. Στις 29 Ιανουαρίου 2013, ο Εισαγγελέας κοινοποίησε την απόφαση αρ. 588/2013 στον προσφεύγοντα και του πρότεινε να υποβάλει νέο αίτημα αναστολής εκτέλεσης επειδή η απόφαση αρ. 178/2013 δεν μπορούσε να εκτελεστεί.

2. Το αίτημα της 31^{ης} Ιανουαρίου 2013

52. Στις 31 Ιανουαρίου 2013 ο προσφεύγων κατέθεσε αίτημα για την άμεση μεταφορά του στο Νοσοκομείο «Ευαγγελισμός». Το αίτημα βασιζόταν στο άρθρο 557 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Η δικάσιμος ενώπιον του Πλημμελειοδικείου Χαλκίδας ορίστηκε για τις 11 Φεβρουαρίου 2013. Αναβλήθηκε για τις 13 Φεβρουαρίου, εν συνεχεία για τις 18 Φεβρουαρίου, 25 Φεβρουαρίου, 4 Μαρτίου και 27 Μαρτίου 2013, κάθε φορά με αίτημα του προσφεύγοντος (λόγω μη διαθεσιμότητας του δικηγόρου του). Στη δικάσιμο της 27^{ης} Μαρτίου 2013, ο προσφεύγων, μέσω του δικηγόρου του, δήλωσε ότι παραιτείται από το αίτημά του. Πράγματι, μετά την απόφαση της 8^{ης} Μαρτίου 2012 με την οποία τέθηκε τέλος σε ορισμένες διώξεις λόγω παραγραφής, δεν εξέτιε παρά ποινές που επιβλήθηκαν με την απόφαση αρ. 2084/2010 στην οποία αναφερόταν η απόφαση αρ. 178/2013. Ο προσφεύγων εξουσιοδότησε επίσης τους δικηγόρους του να προσφύγουν στον αρμόδιο εισαγγελέα προκειμένου να εκτελεστεί η ως άνω απόφαση.

53. Με την απόφαση αρ. 1974/2013 της 27^{ης} Μαρτίου 2013, το Πλημμελειοδικείο Χαλκίδας απέρριψε το αίτημα του προσφεύγοντος ως απαράδεκτο.

Γ. Οι αντιρρήσεις του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Πατρών και η απόφαση αρ. 3330/2013 του Πλημμελειοδικείου Πατρών

54. Στις 7 Αυγούστου 2013, ο Εισαγγελέας του Πλημμελειοδικείου Χαλκίδας ζήτησε να εφαρμοστεί η απόφαση αρ. 178/2013.

55. Εντούτοις, στις 9 Αυγούστου 2013, ο Εισαγγελέας Πλημμελειοδικών Πατρών (πόλη στην οποία κρατούνταν ο προσφεύγων από τις 27 Μαΐου 2013) αποφάσισε να ασκήσει, κατ' εφαρμογή του άρθρου 565 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας,

αντιρρήσεις σχετικά με την εκτελεστότητα των δεκαπέντε καταδικαστικών αποφάσεων του προσφεύγοντος που αναφέρονται στο διατακτικό της απόφασης αρ. 178/2013. Τόνιζε ότι δεν ήταν δυνατόν να διατάξει την αναστολή των ποινών που είχαν επιβληθεί επειδή ο προσφεύγων δεν είχε ακόμη αρχίσει να εκτίει τις εν λόγω ποινές.

56. Με την απόφαση αρ. 3330/13 της 10^{ης} Αυγούστου 2013, το Πλημμελειοδικείο Πατρών έκανε δεκτές τις αντιρρήσεις. Έκρινε ότι οι αποφάσεις αυτές μπορούσαν ακόμη να εκτελεστούν, επειδή κατά την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης αρ. 178/2013, ο προσφεύγων δεν είχε ακόμα αρχίσει να εκτίει τις ποινές που του είχαν επιβληθεί.

Δ. Τα ένδικα μέσα του προσφεύγοντος και οι μεταγενέστερες της προσφυγής στο ΕΔΔΑ εθνικές δικαστικές αποφάσεις

57. Στις 12 Δεκεμβρίου 2013, ο προσφεύγων άσκησε αναίρεση κατά την απόφασης 3330/2013. Υποστήριζε ότι η καθυστέρηση στην εκτέλεση της απόφασης υπ' αρ. 178/2013 επέφερε παραβίαση του άρθρου 3 της Σύμβασης, λόγω της μη αναστρέψιμης επιδείνωσης της κατάστασης της υγείας του.

58. Στις 3 Φεβρουαρίου 2014 και 26 Μαρτίου 2014 ο προσφεύγων απέστειλε αντίστοιχα στον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου και τον Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Πειραιά δύο αναφορές στις οποίες ισχυριζόταν ότι το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο (στο οποίο είχε ήδη προσφύγει) είχε εκδώσει στις 7 Ιανουαρίου 2014, ημερομηνία κοινοποίησης της προσφυγής στην Κυβέρνηση, την απόφασή του επί της υποθέσεώς του και ότι είχε συμπεράνει την παραβίαση των άρθρων 2 και 3 της Σύμβασης λόγω της μη εκτέλεσης της απόφασης αρ. 178/2013.

59. Στις 5 Φεβρουαρίου 2014, το Εφετείο Κακουρηγημάτων Αθηνών απήγγειλε τη συγχώνευση των ποινών του προσφεύγοντος και όρισε σε 60 έτη, 4 μήνες και 15 ημέρες την ποινή κάθειρξης του προσφεύγοντος (από την οποία κάθειρξη όφειλε να εκτίσει 25 έτη) και σε 25.000 € την εις βάρος του χρηματική ποινή (απόφαση αρ. 412/2014).

60. Η εφετειακή απόφαση αρ. 412/2014 έπαυσε να ισχύει από τις 6 Ιουνίου 2014, όταν το Πλημμελειοδικείο Αθηνών ανέστειλε τις ποινές που απαγγέθηκαν με

ορισμένες καταδικαστικές αποφάσεις στις οποίες βασιζόταν η απόφαση αρ. 412/2014. Επομένως, από τη ημερομηνία αυτή ο προσφεύγων κρατούνταν δυνάμει της απόφασης αρ. 2084/2010 που επέφερε συγχώνευση των ποινών και στην οποία αναφερόταν η απόφαση αρ. 178/2013.

61. Με την απόφαση αρ. 778/2014, ο Άρειος Πάγος έκανε δεκτή την αναίρεση του προσφεύγοντος και παρέπεμψε την απόφαση στο Πλημμελειοδικείο Πατρών, με διαφορετική σύνθεση, για να εκδικαστεί εκ νέου. Ο Άρειος Πάγος έκρινε ότι στην απόφασή του αρ. 3330/13, το Πλημμελειοδικείο είχε αποφανθεί *ultra petita* επειδή οι αντιρρήσεις του Εισαγγελέα κατά του εκτελεστού χαρακτήρα των καταδικαστικών αποφάσεων στην πραγματικότητα αμφισβητούσαν τη νομιμότητα της απόφασης αρ. 178/2013, ενώπιον του ιδίου δικαστηρίου με αυτό που τις είχε εκδώσει, πράγμα που μπορούσε να κάνει μόνον ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου.

62. Στις 8 Αυγούστου 2014, το Πλημμελειοδικείο Χαλκίδας απέρριψε τις αντιρρήσεις του Εισαγγελέα (απόφαση αρ. 3066/2014). Έκρινε ότι η απόφαση αρ. 178/2013 δεν ήταν καταδικαστική απόφαση και δεν απήγγειλε ποινή και ότι το άρθρο 565 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αναφερόταν στη διαδικασία των αντιρρήσεων σχετικά με την εκτελεστικότητα των καταδικαστικών αποφάσεων. Επιπλέον, η απόφαση (Α.Π) αρ. 778/2014 δεν είχε καταστήσει αμετάκλητη την απόφαση αρ. 178/2013 η οποία δεν είχε ποτέ προσβληθεί με ένδικο μέσο.

II. ΤΟ ΟΙΚΕΙΟ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΗ

63. Οι οικείες διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας έχουν ως εξής:|

Άρθρο 557

1. Η εκτέλεση της περιοριστικής της ελευθερίας ποινής που έχει αρχίσει μπορεί να διακοπεί στις περιπτώσεις των άρθρων 429 παρ. 3 και 556 στοιχ. α', β' και γ, καθώς και των παρ. 2 και 7 αυτού του άρθρου".

2. Αν εκείνος που εκτίει την ποινή νοσηλεύεται σε νοσοκομείο σύμφωνα με τις διατάξεις για την νοσηλεία των κρατουμένων και αν εξαιτίας βαριάς νόσου βρίσκεται σε τέτοια κατάσταση, ώστε η συνέχιση της νοσηλείας του σε οποιοδήποτε τέτοιο νοσοκομείο να μην μπορεί να αποτρέψει ανήκεστη βλάβη της υγείας του ή

κίνδυνο της ζωής του, μπορεί, αν η αποτροπή είναι δυνατή με νοσηλεία του σε άλλο νοσηλευτικό ίδρυμα που κατονομάζεται ειδικά, να ζητήσει να εισαχθεί σ' αυτό για να συνεχίσει με δικές του δαπάνες τη νοσηλεία του η κατ' οίκον νοσηλεία αποκλείεται.

3. Το αρμόδιο δικαστήριο αποφαινεται για την παραπάνω αίτηση αποφαινεται το δικαστήριο, με απόφασή του που πρέπει να έχει ειδική και εμπειριστατωμένη αιτιολογία. Η απόφαση αυτή εκδίδεται ύστερα: α) από γνώμη δύο ιατροδικαστών, ή, αν δεν υπάρχουν, δύο γιατρών υπαλλήλων του δημοσίου ή νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου για το αν είναι αναγκαίο να εισαχθεί ο κρατούμενος στο νοσηλευτικό ίδρυμα που προτείνεται από αυτόν, β) από γνώμη του νοσοκομείου στο οποίο νοσηλεύεται ο αιτών και γ) από δήλωση του νοσηλευτικού ιδρύματος που υποδεικνύεται από τον αιτούντα ότι μπορεί αυτό να αναλάβει τη νοσηλεία του.

4. Αν το δικαστήριο δεχτεί την αίτηση, διατάσσει να διακοπεί έως πέντε μήνες η εκτέλεση της ποινής ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου ή του εισαγγελέα, που υποβάλλεται πριν από τη λήξη του πενταμήνου, το ίδιο δικαστήριο μπορεί κάθε φορά να παρατείνει τον παραπάνω χρόνο ως πέντε μήνες, αν η ανάγκη διακοπής εξακολουθεί να υπάρχει.

(...)

7. Σε εντελώς εξαιρετικές περιπτώσεις, το δικαστήριο μπορεί, με αίτηση του κρατούμενου, να διατάξει την αποφυλάκισή του, αν η αναστολή εκτέλεσης της ποινής δεν μπορεί να αποτρέψει ανήκεστη βλάβη της υγείας ή κίνδυνο της ζωής. Η κατ' οίκον νοσηλεία του ασθενή πρέπει να είναι σε θέση να εμποδίσει την ανήκεστη επιδείνωση της κατάστασης της υγείας του.

(...)

Άρθρο 560

1. Το δικαστήριο ασχολείται με το θέμα ύστερα από αίτηση είτε εκείνου που καταδικάστηκε, είτε του εισαγγελέα

2. Οποιος ζητεί να αναβληθεί ή να διακοπεί η εκτέλεση της ποινής προσκαλείται στο (...) αρμόδιο δικαστήριο ή αντιπροσωπεύεται σ' αυτό (...).

3. Όταν στο δικαστήριο πρόκειται να εισαχθεί αίτηση αναβολής ή διακοπής της ποινής εξαιτίας εγκυμοσύνης, σωματικής αρρώστιας ή ψυχοπάθειας, ο εισαγγελέας που είναι

επιφορτισμένος με την εκτέλεση έχει την υποχρέωση να διατάζει προηγουμένως την εξέταση του καταδίκου από δύο γιατρούς, αν είναι δυνατό ειδικούς (...).

Άρθρο 561

"Κατά των αποφάσεων των δικαστηρίων που είναι αρμόδια, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 559, δεν επιτρέπεται ένδικο μέσο, (...). Κατά της διάταξης του εισαγγελέα που είναι αρμόδιος σύμφωνα με το εδάφιο γ' του άρθρου 559, επιτρέπεται σ' αυτόν που έκανε την αίτηση για προσφύγει στο δικαστήριο όπου υπηρετεί ο εισαγγελέας. Στο δικαστήριο αυτό μπορεί και ο εισαγγελέας να παραπέμψει την αίτηση, αν αμφιβάλλει ή αν διστάζει να αποφασίσει για μία από τις περιπτώσεις της αρμοδιότητάς του. Για την προσφυγή του αιτούντος και την αμφιβολία ή το δισταγμό του εισαγγελέα το δικαστήριο αποφασίζει αμετάκλητα.

Άρθρο 565

Κάθε αμφιβολία ή αντίρρηση σχετικά με την εκτελεστικότητα της απόφασης και το είδος ή τη διάρκεια της ποινής λύεται από το δικαστήριο των πλημμελειοδικών του τόπου όπου εκτίεται η ποινή. (...) Κατά της απόφασης αυτής επιτρέπεται να ασκηθεί αναίρεση από τον εισαγγελέα και από τον καταδικασμένο."

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ

ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 3 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

64. Ο προσφεύγων παραπονείται ότι η μη εκτέλεση από πλευράς αρχών της απόφασης αρ. 178/2013 του Πλημμελειοδικείου Χαλκίδας, της 9 Ιανουαρίου 2013, θέτει σε σοβαρό κίνδυνο της ζωής του και αποτελεί απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση. Επικαλείται παραβίαση των άρθρων 2, 3 και 5 της Σύμβασης.

65. Αυθεντία στο νομικό χαρακτηρισμό των πραγματικών περιστατικών, το Δικαστήριο θεωρεί ότι η υπόθεση πρέπει να εξεταστεί μόνον υπό το πρίσμα του άρθρου 3 της Σύμβασης, καθώς ο προσφεύγων δεν θεμελίωσε επαρκώς τον κίνδυνο για τη ζωή

του και δεν διευκρινίζει την αντλούμενη από το άρθρο 5 αιτίαση. Το άρθρο 3 της Σύμβασης είναι διατυπωμένο ως εξής:

«Ουδείς επιτρέπεται να υποβληθή εις βασάνους ούτε εις ποινάς ή μεταχειρίσιν απανθρώπων ή εξευτελιστικάς»

A. Επί του παραδεκτού

1. Επί του παραδεκτού

66. Κατά πρώτον, η Κυβέρνηση καλεί το Δικαστήριο να απορρίψει την προσφυγή για μη τήρηση της εξάμηνης προθεσμίας. Αναφέρει ότι:

-επιπλέον, η εν λόγω απόφαση ήταν ήδη αμετάκλητη από την ημερομηνία απαγγελίας της, την 9ης Ιανουαρίου,

67. Ο προσφεύγων απαντά:

-ότι η άρνηση μεταφοράς του στο Νοσοκομείο «Ευαγγελισμός» αναλύεται ως μια διαρκής κατάσταση,

-ότι έτσι, όσο η κατάσταση αυτή διαρκεί, ο κανόνας των έξι μηνών δεν μπορεί να εφαρμοστεί,

68. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι η προθεσμία των έξι μηνών αρχίζει να τρέχει από την οριστική απόφαση στο πλαίσιο της εξάντλησης των εθνικών ένδικων μέσων (*Paul et Audrey Edwards κατά Ηνωμένου Βασιλείου (déc.)*, αρ. 46477/99, 7 Ιουνίου 2001).

69. Στην υπό κρίση υπόθεση, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι το θέμα της εκτελεστότητας της απόφασης αρ. 178/2003 εξαρτάται από το ποιες ήταν οι αποφάσεις που χρησιμοποίησαν ως βάση για την έκδοση της εν λόγω απόφασης, θέμα στο οποίο βασιζόντουσαν οι αντιρρήσεις κατά της εκτέλεσης της προαναφερθείσας αποφάσεως, που εξετάστηκαν στην απόφαση της 10^{ης} Αυγούστου 2013.

70. Ωστόσο, το ερώτημα αυτό επιλύθηκε οριστικά με την απόφαση αρ. 3066/2014 του Πλημμελειοδικείου Χαλκίδας το οποίο αποφάνθηκε μετά από παραπομπή, στις 8

Αυγούστου 2014. Συνάγεται ότι δεν μπορεί να προσαφθεί στον προσφεύγοντα ότι προσέφυγε στο Δικαστήριο πέραν της προθεσμίας των έξι μηνών.

2. *Επί της εξάντλησης των εθνικών ενδίκων μέσων.*

71. Κατά δεύτερον, η Κυβέρνηση διατείνεται ότι ο προσφεύγων δεν εξάντλησε τα εθνικά ένδικα μέσα. Αναφέρει:

-αφενός, ότι ο προσφεύγων παραιτήθηκε του αιτήματός του της 31ης Ιανουαρίου 2013,

-αφετέρου, ότι εξακολουθεί να έχει έως σήμερα τη δυνατότητα να ασκήσει νέο αίτημα αναστολής της ποινής του το οποίο θα βασίζεται σε ανεπανόρθωτη ζημία της υγείας του,

-τέλος, ότι η αίτηση αναιρέσεώς του δεν αποτελούσε ένδικο μέσο κατά της απόφασης αρ. 178/2013.

72. Ο προσφεύγων απαντά ότι:

-η παραίτησή του οφειλόταν όχι σε αδιαφορία για την κατάσταση της υγείας του, αλλά μόνο στο γεγονός ότι η απόφαση 178/2013, η οποία κατέστη εκτελεστή, κατέστησε άνευ αντικειμένου την αίτησή του της 31^{ης} Ιανουαρίου 2013 (στην πραγματικότητα, από τις 8 Μαρτίου 2013, δεν κρατούνταν δυνάμει της απόφασης αρ. 1123/2013, αλλά δυνάμει της απόφασης αρ. 2084/2010 με την οποία επήλθε συγχώνευση των ποινών και στην οποία αναφερόταν η απόφαση αρ. 178/2013)

-ότι εξάλλου, η απόφαση αρ. 412/2014 είχε παύσει να ισχύει από τις 6 Ιουνίου 2014 (βλ. ανωτέρω παράγραφος 60)

73. Σύμφωνα με το άρθρο 35§1 της Σύμβασης, το Δικαστήριο δεν μπορεί να εξετάσει ένα θέμα παρά μόνον εφόσον έχουν εξαντληθεί όλα τα εθνικά ένδικα μέσα. Ο σκοπός της εν λόγω διάταξης είναι να έχουν τα Κράτη Μέλη την ευκαιρία να αποτρέψουν ή να επανορθώσουν τις επικαλούμενες παραβιάσεις πριν οι εν λόγω παραβιάσεις υποβληθούν στο Δικαστήριο (βλ. μεταξύ άλλων *Selmouni κατά Γαλλίας [GC]*, αρ. 25803/94, §74, CEDH 1999-V). Όταν έχει γίνει χρήση ενός ένδικου μέσου, δεν απαιτείται η χρήση άλλου ένδικου μέσου του οποίου ο σκοπός είναι τελικά ο ίδιος

(βλ. μεταξύ άλλων *Kozacioglu κατά Τουρκίας [GC]*, αρ. 2334/03, §40, 19 Φεβρουαρίου 2009 και *Micallef κατά Μάλτας[GC]*, αρ. 17056/06, §58, 15 Οκτωβρίου 2009).

74. Κατά την άποψη του Δικαστηρίου, στην υπό κρίση υπόθεση, η αίτηση της 31^{ης} Ιανουαρίου 2013, από την οποία παραιτήθηκε ο προσφεύγων, και στην οποία αναφέρεται η Κυβέρνηση, δεν ήταν καθοριστική ως προς την εξάντληση των εθνικών ενδίκων μέσων. Η απόφαση αρ. 178/2013 κατά της οποίας δεν ασκήθηκε κανένα ένδικο μέσο κατέστη τελεσίδικη. Μόνο εξαιτίας των αντιρρήσεων που άσκησε ο εισαγγελέας δεν εκτελέστηκε η εν λόγω απόφαση και χρειάστηκε έτσι να περιμένει την έκβαση της σχετικής διαδικασίας, η οποία έληξε με την απόφαση αρ. 3066/2014 του Πλημμελειοδικείου Χαλκίδας της 8^{ης} Αυγούστου 2014.

75. Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι ο προσφεύγων δεν παραβίασε την υποχρέωσή του να εξαντλήσει τα εθνικά ένδικα μέσα.

3. *Απώλεια της ιδιότητας του θύματος*

76. Κατά τρίτον, η Κυβέρνηση υποστηρίζει:

-ότι η μη εκτέλεση της απόφασης αρ. 178/2013 δεν οφείλεται σε παράλειψη ή σε έλλειψη θέλησης από πλευράς των αρχών, καθώς αυτές είχαν εξαντλήσει τις δυνατότητες που είχαν για να την διορθώσουν,

-ότι συνεπώς, εναπόκειτο μόνον στον ίδιο τον προσφεύγοντα να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες για να πετύχει την έκδοση νέας απόφασης,

-ότι καταθέτοντας μια νέα αίτηση στις 31 Ιανουαρίου 2013, ο προσφεύγων παραδέχτηκε ότι η κατάσταση του εξαρτιόταν από τις δικές του πρωτοβουλίες,

-ότι, συνεπώς, ο προσφεύγων δεν δύναται, από την ημερομηνία αυτή, να επικαλείται την ιδιότητα του «θύματος» της καταγγεληθείσας παραβίασης.

77. Ο προσφεύγων απαντά ότι όσο δεν μεταφέρεται στο Νοσοκομείο «Ευαγγελισμός» σε εκτέλεση της απόφασης αρ. 178/2013, θα διατηρεί την ιδιότητα του «θύματος».

78. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι ως «θύμα» το άρθρο 34 της Σύμβασης χαρακτηρίζει το πρόσωπο που αφορά άμεσα μια επίδικη πράξη ή παράλειψη, ενώ η ύπαρξη παράλειψης ως προς τις απαιτήσεις της Σύμβασης υπάρχει ακόμη και ελλείψει ζημίας. Ένας προσφεύγων δεν μπορεί να ισχυριστεί ότι είναι «θύμα» παρά μόνο έχει θιγεί άμεσα από την επίδικη πράξη ή παράλειψη: πρέπει να έχει υποστεί ή να κινδυνεύει να υποστεί άμεσα τις συνέπειες. Μια πράξη που έχει προσωρινές έννομες συνέπειες μπορεί να αρκεί (*Monnat κατά Ελβετίας*, αρ. 73604/01, §§31 και 33, 21 Σεπτεμβρίου 2006).

79. Εξετάζοντας τα πραγματικά περιστατικά της υπό κρίση υπόθεσης, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι παρά την απόφαση αρ. 178/2013, οι σωφρονιστικές αρχές, δεν μετέφεραν τον προσφεύγοντα στο Νοσοκομείο «Ευαγγελισμός» όπως το προέβλεπε η εν λόγω απόφαση, με το πρόσχημα ότι ο προσφεύγων δεν είχε φυλακιστεί λόγω ποινής που απαγγέλθηκε από την [εφετειακή] απόφαση στην οποία αναφερόταν η απόφαση αυτή, αλλά δυνάμει ποινής που προέβλεπε άλλη [εφετειακή] απόφαση un. Η κατάσταση αυτή διήρκησε τουλάχιστον έως τις 8 Αυγούστου 2014, ημερομηνία της απόφασης του Δικαστηρίου Χαλκίδας που αποφάνθηκε μετά από παραπομπή, η οποία ήταν ευνοϊκή για τον προσφεύγοντα. Επιπροσθέτως, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι η παραίτηση του προσφεύγοντος από την αίτησή του της 31^{ης} Ιανουαρίου 2013 οφειλόταν στο ότι αυτή κατέστη άνευ αντικειμένου από τις 8 Μαρτίου 2013, όταν αποδείχτηκε ότι ο προσφεύγων είχε φυλακιστεί δυνάμει της ποινής που είχε απαγγελθεί από την [εφετειακή] απόφαση (arrêt) αρ. 2084/2010, στην οποία βασιζόταν η απόφαση (décision) αρ. 178/2013.

80. Εν κατακλείδι, το Δικαστήριο θεωρεί ότι ο προσφεύγων, μπορούσε, τουλάχιστον έως τις 8 Αυγούστου 2014, να ισχυρίζεται ότι ήταν θύμα της επικαλούμενης παραβίασης.

4. Συμπέρασμα

81. Το Δικαστήριο απορρίπτει τις προκαταρκτικές ενστάσεις της Κυβέρνησης. Επίσης διαπιστώνει ότι η προσφυγή δεν είναι προδήλως αβάσιμη κατά την έννοια του

άρθρου 35§3(α) της Σύμβασης και ότι δεν αντίκειται σε κανέναν άλλο λόγο απαραδέκτου. Συνεπώς πρέπει να κηρυχθεί παραδεκτή.

B. ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ

1. Οι θέσεις των διαδίκων

82. Η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι από τα πραγματικά περιστατικά της υπό κρίση υπόθεσης προκύπτει ότι, ούτε η υγεία ούτε πολύ περισσότερο η ζωή του προσφεύγοντος δεν τέθηκαν σε κίνδυνο σε καμία περίπτωση. Οσάκις παραπονέθηκε ο πορσφεύγων για πόνους στον θώρακα και κάθε φορά που σταματούσε τη θεραπεία του, οι αρχές τον μετέφεραν αμέσως στο νοσοκομείο των φυλακών Κορυδαλλού, ή σε άλλα δημόσια νοσοκομεία, ακόμη και στο νοσοκομείο «Ευαγγελισμός» όπου υπηρετούσαν οι θεράποντες ιατροί του. Το ότι ο προσφεύγων δεν διέτρεξε κανένα κίνδυνο αποδεικνύεται, μεταξύ άλλων, και από την στάση του κατά τη διαδικασία, ιδίως από τις τέσσερις αναβολές που ζήτησε μετά από αυτή της 31ης Δεκεμβρίου 2012. Επιπλέον, ούτε το πιστοποιητικό νοσηλείας στο Νοσοκομείο «Ευαγγελισμός, ούτε τα πιστοποιητικά των θεραπόντων ιατρών του της 5^{ης} Δεκεμβρίου 2012 δεν χαρακτήριζαν ως «οξεία» την ασθένεια του προσφεύγοντος και δεν επέμεναν στη νοσηλεία για την αποφυγή ανεπανόρθωτης βλάβης της υγείας του: η διατύπωση που χρησιμοποίησαν οι θεράποντες ιατροί στα πιστοποιητικά αυτά περιείχε, όπως εξηγεί η Κυβέρνηση, μια υποθετική χροιά.

83. Η Κυβέρνηση δηλώνει επίσης ότι μετά την παραίτηση του προσφεύγοντος από την αίτησή του της 31^{ης} Ιανουαρίου 2013, η ιατρική του παρακολούθηση υπήρξε διαρκής. Εντούτοις, η παρακολούθηση αυτή διαταράχτηκε από την άρνηση αυτού να υποβληθεί σε εξετάσεις που είχαν προβλεφθεί για αυτόν και από την απόφασή του να διακόψει ή να τροποποιήσει την θεραπευτική αγωγή που του είχε υποδειχθεί.

Επίσης, η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι οι αρχές δεν μπορούσαν να εκτελέσουν μια απόφαση από τη στιγμή που υπήρχαν αμφιβολίες ως προς την ισχύ της: μια απόφαση που διατάσσει την αναστολή ποινής είναι εξαιρετική, καθόσον κατά τη διάρκειά της ο κρατούμενος δεν θεωρείται πλέον ως κρατούμενος και οποιαδήποτε

απόδραση από τον τόπο όπου βρίσκεται δεν αποτελεί απόδραση κατά την έννοια του άρθρου 173 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

84. Τέλος, η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι δυνάμει της απόφασης αρ. 412/2014 του Εφετείου Αθηνών , ο προσφεύγων έχει εφεξής τη δυνατότητα να καταθέσει νέα αίτηση αναστολής της ποινής του.

85. Ο προσφεύγων απαντά ότι η στάση των αρχών , που επιμένουν να μην εκτελούν την απόφαση αρ. 178/2013, τον υποβάλλει σε ένα άγχος και μια δοκιμασία τέτοιας έντασης που υπερβαίνει το όριο της οδύνης που συνδέεται εγγενώς με την κράτησή του. Οι αρχές δεν του διασφάλισαν καμία τακτική ιατρική παρακολούθηση από ειδικευμένους ιατρούς της επιλογής του, κάτι που ωστόσο αποτελεί αναπαλλοτρίωτο δικαίωμα που κατοχυρώνεται από το άρθρο 27§2 του Σωφρονιστικού Κώδικα. Ο μεγάλος αριθμός των ξαφνικών εξόδων για επείγουσα εξέταση λόγω της ενόχλησης που του είχαν προκαλέσει οι πόνοι στο στήθος τον εξάντλησε τόσο σωματικά όσο και ψυχολογικά , και αυτό μάταια αφού οι ιατροί που τον εξέτασαν στο πλαίσιο αυτό δεν γνώριζαν το ιατρικό του ιστορικό.

86. Ο προσφεύγων εξηγεί ότι η άρνησή του να πάρει την θεραπεία που του πρότειναν διάφοροι εφημερεύοντες ιατροί στα επείγοντα περιστατικά όπου μεταφέρθηκε οφείλεται στο ότι οι εν λόγω θεραπευτικές αγωγές διαφέρουν από αυτές που του είχαν συστήσει οι θεράποντες ιατροί του στο Νοσοκομείο «Ευαγγελισμός». Επιπλέον, η άρνησή του να υποβληθεί σε καρδιολογική εξέταση σε διάφορα νοσοκομεία όπου μεταφέρθηκε οφείλεται στο ότι , λόγω του ότι δεν υπήρχαν αρμόδιες κλινικές στα νοσοκομεία αυτά, δεν ήταν δυνατόν να αναλάβουν επείγοντα καρδιολογικά περιστατικά. Η άδεια εξόδου που του χορηγήθηκε από το Νοσοκομείο των φυλακών Κορυδαλλού στις 24 Οκτωβρίου 2012 στερούνταν πάσης αξιοπιστίας καθώς βασιζόταν σε τεστ που δεν ήταν κατάλληλα για την πάθησή του. Τέλος, το ασυνήθιστα υψηλό επίπεδο χοληστερόλης του, οφείλεται, όπως εξηγεί, στην άσχημη ποιότητα της τροφής στην φυλακή.

2. *Η εκτίμηση του Δικαστηρίου*

α) Γενικές αρχές

87. Όσον αφορά τα άτομα που στερούνται την ελευθερία, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι το άρθρο 3 επιβάλλει στο Κράτος τη θετική υποχρέωση να διασφαλίζει ότι κάθε φυλακισμένος κρατείται σε συνθήκες που σέβονται την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, ότι ο τρόπος εκτέλεσης του μέτρου δεν υποβάλλει τον ενδιαφερόμενο σε τέτοια δυστυχία ή δοκιμασία που υπερβαίνει το αναπόφευκτο επίπεδο οδύνης που συνδέεται εγγενώς με την κράτηση και ότι δεδομένων των πρακτικών απαιτήσεως της φυλάκισης, η υγεία και η ευ-ζωία του φυλακισμένου διασφαλίζονται κατάλληλα, ιδίως με την παροχή των απαιτούμενων ιατρικών φροντίδων. Έτσι, η έλλειψη κατάλληλης ιατρικής φροντίδας, ή γενικότερα, η κράτηση ασθενή σε ακατάλληλες συνθήκες, μπορούν, κατ' αρχήν να αποτελέσουν μεταχείριση αντίθετη προς το άρθρο 3. Επίσης, εκτός από την υγεία του φυλακισμένου, πρέπει να διασφαλίζεται και ένα καλό επίπεδο ζωής (ευ-ζωία) με τον κατάλληλο τρόπο (*Mouisel κατά Γαλλίας*, αρ. 67263/01, §40, CEDH 2002-IX και *Farbtuhs κατά Λεττονίας*, αρ. 4672/02, §51, 2 Δεκεμβρίου 2004).

88. Το Δικαστήριο έχει επίσης κρίνει ότι οι εθνικές αρχές πρέπει να φροντίζουν οι ιατρική διάγνωση και οι ιατρικές φροντίδες στους χώρους κράτησης, συμπεριλαμβανομένων των νοσοκομείων των φυλακών, να ανταποκρίνονται σε επείγοντα περιστατικά και να χορηγούνται κατά τρόπο αξιόπιστο. Επίσης, εφόσον η κατάσταση υγείας του ενδιαφερομένου το απαιτεί, η ιατρική παρακολούθηση πρέπει να γίνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα και περιλαμβάνει προσήκουσα θεραπεία, κατάλληλη για την ίαση ή θεραπεία η οποία θα εμποδίζει τουλάχιστον την επιδείνωση της κατάστασης υγείας του κρατούμενου (*Sqkhvqdze κατά Ρωσσίας*, αρ. 15492/09, §83, 10 Ιανουαρίου 2012). Γενικά, το Δικαστήριο εφαρμόζει μεγάλη ελαστικότητα όσον αφορά τον καθορισμό του απαιτούμενου επιπέδου ιατρικών φροντίδων, προβαίνοντας στην εκτίμηση κατά περίπτωση. Το επίπεδο αυτό πρέπει «να σέβεται την ανθρώπινη αξιοπρέπεια» κάθε κρατούμενου, αλλά πρέπει επίσης να λαμβάνει υπόψη «τις πρακτικές απαιτήσεις της φυλάκισης» (*Aleksanyan κατά Ρωσσίας*, αρ. 46468/06, §140, 22 Δεκεμβρίου 2008).

89. Μόνον το γεγονός ότι ένας κρατούμενος εξετάστηκε από έναν ιατρό και του συνταγογραφήθηκε ορισμένος τύπος θεραπευτικής αγωγής δεν μπορεί να οδηγήσει αυτόματα στην διαπίστωση ότι η παρεχόμενη ιατρική φροντίδα ήταν κατάλληλη

(*Hummaton κατά Αζερμπαϊτζάν*, αρ. 9852/03 και 13413/04, §116, 29 Νοεμβρίου 2007). Όταν λόγω της υγείας του ενδιαφερομένου είναι απαραίτητη μια ιατρική εξέταση οι αρχές πρέπει να φροντίζουν ώστε η παρακολούθηση αυτή να είναι τακτική και συστηματική και να συνοδεύεται από κατάλληλη θεραπευτική στρατηγική για την ίαση του ασθενή από την πάθησή του ή για πρόληψη της επιδείνωσης, και όχι για τη θεραπεία των συμπτωμάτων (*ibid.* §§ 109 και 114).

90. Τέλος, από τη νομολογία του Δικαστηρίου συνάγεται ότι δεν μπορεί να υπάρξει παραβίαση του άρθρου 3 μόνον και μόνον λόγω της επιδείνωσης της κατάστασης της υγείας του ενδιαφερομένου, αλλά αντίθετα μια τέτοια παραβίαση μπορεί να συνάγεται από ελλείψεις στις ιατρικές φροντίδες (βλ. προς την κατεύθυνση αυτή *Melnik κατά Ουκρανίας*, αρ. 72286/01, §§104-106, 28 Μαρτίου 2006, *Σακκόπουλος κατά Ελλάδας*, αρ. 61828/00, §41, 15 Ιανουαρίου 2004, και *Keenan κατά Ηνωμένου Βασιλείου*, αρ. 27229/95, §116, CEDH 2001-III). Έτσι, το Δικαστήριο οφείλει να ερευνήσει εάν οι εθνικές αρχές έπραξαν ό,τι μπορούσε κανείς να ζητήσει εύλογα από αυτές ανάλογα με την βαρύτητα της ασθένειας του προσφεύγοντος (*Κοτσάφτης κατά Ελλάδας*, αρ. 39780/06, §53, 12 Ιουνίου 2008).

β) Η εφαρμογή των προαναφερθεισών αρχών στην υπό κρίση υπόθεση

91. Το Δικαστήριο επισημαίνει εν είδει εισαγωγής ότι στις 10 Μαΐου 2011, ενώ είχε τεθεί υπό κράτηση, ο προσφεύγων υποβλήθηκε σε χειρουργική επέμβαση επαναιμάτωσης του μυοκαρδίου στο Νοσοκομείο «Ευαγγελισμός» στην Αθήνα. Στο πλαίσιο της μετεγχειρητικής του παρακολούθησης –και έως την απόφαση αρ. 178/2013 της 9^{ης} Ιανουαρίου 2013 η οποία διέτασε την αναστολή της ποινής του υπό την προϋπόθεση ότι θα νοσηλευθεί στο Νοσοκομείο «Ευαγγελισμός»- υποβλήθηκε σε διάφορες εξετάσεις: στις 16 Οκτωβρίου 2012 στο Νοσοκομείο «Ευαγγελισμός», στις 29 Δεκεμβρίου 2015 στο Νοσοκομείο Χαλκίδας, και στις 2 Ιανουαρίου 2013 στο Νοσοκομείο των φυλακών Κορυδαλλού. Τα αποτελέσματα των εξετάσεων αυτών, και ιδίως τα αποτελέσματα του σπινθηρογραφήματος του μυοκαρδίου, δεν έδειξαν επιδείνωση της κατάστασης της υγείας του. Έτσι, μόνον μια θεραπευτική αγωγή του

συνταγογραφήθηκε και οι ιατροί που τον εξέτασαν δεν έκριναν απαραίτητο να προβούν επιπλέον σε στεφανιογράφημα όπως ζητούσε ο προσφεύγων.

92. Η προαναφερθείσα απόφαση αρ. 178/2013 της 9^{ης} Ιανουαρίου 2013 βασιζόταν ως επί το πλείστον στο πιστοποιητικό της 5^{ης} Δεκεμβρίου 2012 που είχαν συντάξει οι θεράποντες ιατροί του προσφεύγοντος στο Νοσοκομείο «Ευαγγελισμός» από το οποίο είχε δανειστεί τους όρους, αναφέροντας ότι η επέμβαση είχε θεραπεύσει προσωρινά την ασθένεια που έθετε σε κίνδυνο τη ζωή του προσφεύγοντος αλλά εάν οι παράγοντες που επιδρούσαν στην εξέλιξη της ασθένειας (διατροφή, στρεσογόνο περιβάλλον) δεν τεθούν υπό έλεγχο, η ζωή του ασθενή θα ήταν σε κίνδυνο, παρά την επιτυχία της επέμβασης.

93. Το Δικαστήριο επισημαίνει ότι η εν λόγω απόφαση –κατά της οποίας δεν ασκήθηκε κανένα ένδικο μέσο–δεν μπόρεσε να εκτελεστεί, τουλάχιστον μέχρι τις 8 Αυγούστου 2014, λόγω των αντιρρήσεων που προέβαλαν αρχικά οι σωφρονιστικές αρχές και εν συνεχεία ο αρμόδιος Εισαγγελέας, ο οποίος αμφισβήτησε ενώπιον του Πλημμελειοδικείου ότι ήταν ορθή η αναφορά που έκανε η απόφαση αυτή σε ορισμένες καταδικαστικές αποφάσεις ως θεμέλιο της φυλάκισής του κατά τη σχετική περίοδο.

94. Εντούτοις, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι, παρά τη μη εκτέλεση της εν λόγω απόφασης, ο προσφεύγων δεν στερήθηκε τις απαραίτητες φροντίδες. Πράγματι, μεταφέρθηκε επανειλημμένως σε διάφορα νοσοκομεία –είτε σε νοσοκομεία του σωφρονιστικού συστήματος, είτε σε δημόσια νοσοκομεία, συμπεριλαμβανομένου, ορισμένες φορές, του Νοσοκομείου «Ευαγγελισμός»–στο πλαίσιο της μετεγχειρητικής του παρακολούθησης και κάθε φορά που το ζήτησε από τις αρχές.

95. Έτσι, ο προσφεύγων εισήχθη στις 2 Φεβρουαρίου 2013 στο Νοσοκομείο Χαλκίδας, στις 12 Φεβρουαρίου στο ίδιο Νοσοκομείο, στις 18 Φεβρουαρίου 2013 στο νοσοκομείο των φυλακών Κορυδαλλού, στις 19 Φεβρουαρίου 2013 στο Νοσοκομείο «Αττικόν», στις 21 Φεβρουαρίου 2013 στο Θριάσειο Νοσοκομείο, στις 22 Φεβρουαρίου 2013 στο Νοσοκομείο Νίκαιας, στις 12 Μαρτίου 2013 στο Νοσοκομείο «Ευαγγελισμός», στις 12 Απριλίου 2013 στο Νοσοκομείο «Αγία Βαρβάρα, στις 21 Μαΐου 2013 στο Νοσοκομείο «Ευαγγελισμός», στις 29 Μαΐου 2013 στο Νοσοκομείο Πατρών, στις 30 Μαΐου 2013 στο ιατρείο των φυλακών Πατρών, στις 5 Ιουνίου στο

Νοσοκομείο Πατρών, στις 17 Ιουνίου 2013 σε νοσοκομείο που εφημέρευε, στις 2 Ιουνίου 2013 στο Νοσοκομείο Πατρών, στις 23 Ιουλίου στο Νοσοκομείο Πατρών, στις 21 Αυγούστου 2013 στο Τζάνειο Νοσοκομείο, στις 23 Αυγούστου 2013 στο Νοσοκομείο «Ευαγγελισμός», στις 20 Νοεμβρίου 2013 στο Νοσοκομείο Πατρών, την 1^η Δεκεμβρίου 2013 σε νοσοκομείο που εφημέρευε, στις 10 Δεκεμβρίου 2013 στο Νοσοκομείο Πατρών, στις 12 Φεβρουαρίου 2014 στο Νοσοκομείο Πατρών, στις 5 Μαρτίου 2014 στο Νοσοκομείο Πατρών, στις 6 Μαΐου 2014 στο Τζάνειο Νοσοκομείο. Το Δικαστήριο επισημαίνει ότι στην συντριπτική πλειοψηφία των περιπτώσεων ο προσφεύγων μεταφέρθηκε σε δημόσια νοσοκομεία εκτός του νοσοκομειακού συστήματος των φυλακών, νοσοκομεία στα οποία υποβλήθηκε σε καρδιολογικές εξετάσεις και όπου του παρασχέθηκε θεραπευτική αγωγή. Σε κανένα από τα νοσοκομεία αυτά, οι ιατροί που τον εξέτασαν δεν συνέστησαν τη νοσηλεία του πέρα από το χρόνο που ήταν απαραίτητος για τη διενέργεια εξετάσεων.

96. Το Δικαστήριο επισημαίνει επίσης ότι ο προσφεύγων αρνήθηκε πολλές φορές είτε να συνεχίσει την θεραπευτική αγωγή που του είχε συνταγογραφηθεί είτε να μεταφερθεί σε ορισμένα νοσοκομεία. Αυτό συνέβη στις 11 και 19 Φεβρουαρίου 2013, στις 21 και 31 Μαΐου 2013, στις 10 και 11 Ιουνίου 2013, στις 19 Ιουλίου 2013 και στις 6 Μαρτίου και 29 Μαΐου 2014. Από τον φάκελο συνάγεται ότι ο λόγος των αρνήσεων αυτών δεν ήταν ιατρικής φύσεως αλλά η επιμονή του προσφεύγοντος να μην μεταφερθεί στο Νοσοκομείο «Ευαγγελισμός».

97. Το Δικαστήριο θεωρεί ότι ούτε η ζωή ούτε η υγεία του προσφεύγοντος δεν τέθηκαν σε κίνδυνο σε όλη τη διάρκεια της μη εκτέλεσης της προαναφερθείσας απόφασης. Από τίποτε δεν προκύπτει ότι η κατάστασή του επιδεινώθηκε λόγω της διατήρησης της κράτησής του ή λόγω του ότι δεν κατέστη δυνατόν να νοσηλευθεί επί πέντε μήνες στο νοσοκομείο «Ευαγγελισμός». Συναφώς, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι στις 23 Αυγούστου 2013, ο θεράπων ιατρός του προσφεύγοντος στο εν λόγω νοσοκομείο, υποστήριξε, αφού τον εξέτασε, ότι η κατάστασή του δεν χρειαζόταν χειρουργική επέμβαση.

98. Συμπερασματικά, το Δικαστήριο κρίνει ότι οι αρχές δεν παραβίασαν την υποχρέωσή τους να προσφέρουν στον προσφεύγοντα ιατρική αρωγή σύμφωνη με τις απαιτήσεις της κατάστασης της υγείας του.

99. Συνεπώς, το Δικαστήριο συμπεραίνει ότι δεν υπήρξε παραβίαση του άρθρου 3 της Σύμβασης.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ, ΟΜΟΦΩΝΑ,

1. *Κηρύσσει* την προσφυγή παραδεκτή,
2. *Αποφαίνεται* ότι δεν υπήρξε παραβίαση του άρθρου 3 της Σύμβασης.

Συντάχτηκε στα γαλλικά, εν συνεχεία κοινοποιήθηκε εγγράφως στις 16 Απριλίου 2015, κατ' εφαρμογή του άρθρου 77 §§2 και 3 του Κανονισμού.

Søren Nielsen

Elisabeth Steiner

Γραμματέας

Πρόεδρος

Ακριβής μετάφραση από το συνημμένο έγγραφο

Η μεταφράστρια

Μαρία Καραμπάτσα